

MAAVANEMA KORRALDUS

14.01.2016 nr 1-1/16/27

Sipa-Laukna Lasteaia haldusjärelevalve õiend

„Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 28 lg 1 ja 2 alusel ning haridus- ja teadusministri 31.03.2015 määruse nr 15 „Haldusjärelevalve prioriteetid, temaatilise järelevalve teostamise, selle tulemuste vormistamise ja tulemustest teavitamise kord 2015/2016. õppeaastal“ § 7 lõike 1 ja § 9 lõigete 1 ja 2 alusel:

1. Kinnitan Sipa-Laukna Lasteaia temaatilise haldusjärelevalve õiendi (juurde lisatud).
2. Kohustan lasteaia direktorit esitama maavanemale kirjaliku aruande ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul pärast ettekirjutuste täitmise tähtaega.
3. Kui käesoleva korraldusega kinnitatud järelevalve õiendis tehtud ettekirjutusi ei ole õiendis toodud tähtjaks täidetud ja sellest maavanemat vastavalt korralduse punktile 2 teavitatud, rakendatakse lähtuvalt asendustäitmise ja sunniraha seaduse § 10 lõikest 1 sunniraha summas 640 (kuussada nelikümmend) eurot.
4. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul arvates korralduse teatavakstegemisest, esitades vaide Rapla Maavalitsusele haldusmenetluse seaduse § 74-76 sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku § 37-40 ja § 44-46 sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Tõnis Blank

Saajad: Sipa-Laukna Lasteaed

Teadmiseks: /* Märjamaa Vallavalitsus /*, Haridus- ja Teadusministeerium*

ÕIEND HALDUSJÄRELEVALVE TEOSTAMISE KOHTA SIPA-LAUKNA LASTEAIAS

I SISSEJUHATAV OSA

1.1.Haldusjärelevalvet teostati Sipa-Laukna Lasteaias.

1.2.Järelevalve alus on „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 28 lg 1 ja 2, haridus- ja teadusministri 31.03.2015 määrus nr 15 „Haldusjärelevalve prioriteetid, temaatilise riikliku järelevalve teostamise, selle tulemuste vormistamise ja tulemustest teavitamise kord 2015/2016. õppeaastal“ § 2 ja § 4 lõige 4 ning Rapla maavanema 04.09.2015 korraldus nr 1-1/15/719 „Haridusasutuste järelevalve 2015/2016. õppeaastal“.

1.3.Haldusjärelevalve eesmärk oli hinnata, kuidas on igale lapsele ja õpilasele loodud arenguks vajalik eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ning arendav õppe- ja kasvukeskkond.

1.4.Sipa-Laukna Lasteaed on Märjamaa valla lasteaed. Selle haridusasutuse järelevalve on tingitud vajadusest selgitada välja, kuidas toimib kahe õppepaiga juhtimine ning kuidas on lastevanemad ja personal rahul sellise asutuse tüübiga; kuidas on lasteaias korraldatud tugiteenuseid vajavate laste toetamine.

1.5.Järelevalve viidi läbi 18.-27. novembrini 2015.a.

1.6.Järelevalvet teostasid Rapla Maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna juhataja Tiiu Raav ja haridus- ja sotsiaalosakonna haridusasutuste peainspektor Elve Kukk.

1.7.Järelevalve käigus tutvuti õppeasutuse dokumentatsiooniga, analüüsiti selle sisu, kontrolliti Eesti Hariduse Infosüsteemis (edaspidi: EHIS) kajastatud andmeid, vesteldi õppeasutuse direktori, õpetajate ja õpetaja abidega, vaadeldi õppe- ja kasvukeskkonda ning tegevusi, viidi läbi rahuloluküsitlused.

1.8.Lühiülevaade lasteasutusest.

Sipa-Laukna Lasteaed on munitsipaallasteaed ja asub kahes eraldi majas.

Sipa Lasteaed Kurepesa: Sipa mõis, Sipa küla, Märjamaa vald, Rapla maakond, postiindeks 78102, e-post: sipa.lasteaed@marjamaa.ee, koduleht:

<http://www.sipalaukna.edicypages.com/et>

Laukna Lasteaed Linnupesa: Laukna küla, Märjamaa vald, Rapla maakond, postiindeks 78101, e-post: sipa.lasteaed@marjamaa.ee

Õppeasutuse pidaja on Märjamaa Vallavalitsus.

Õppeasutuses toimub õppe- ja kasvatustöö eesti keeles.

Lasteaias on kaks liitühikut.

Laste üldarv on 30. Sipa rühmas on 16 last ja Laukna rühmas 14 last.

Pedagoogiline personal: direktor 1,0, rühmaõpetajad 4,0, muusikaõpetaja 0,25, liikumisõpetaja 0,25.

II OLUKORRA KIRJELDUS JA ANALÜÜS

2.1. Lasteaia õpikeskkond ja eripära

Sipa-Laukna Lasteaed tegutseb alates 01.09.2011. Asutus moodustati Sipa Lasteaia Kurepesa ja Laukna Lasteaia Linnupesa ühendamisel (Märjamaa Vallavolikogu 18.01.2011 otsus nr 93). Sipa-Laukna Lasteaed asub kahes eraldi majas. Sipa Kurepesa rühm tegutseb Sipa külas vanas mõisamajas ja Laukna Linnupesa rühm Laukna külas lõpuni välja ehitamata lasteaia-alkkooli majas. Mõlemad majad on ka kohalikuks külakeskuseks, kus toimuvad tegevused piirkonna igas vanuses elanikele.

Mõlemas majas on liitruhm, kus on lapsed vanuses 2-7 aastat. Lasteaed liitus 2015/2016. õppeaastal „Kiusamisest vaba lasteaed“ projektiga.

Sipa-Laukna Lasteaed on arengule orienteeritud lasteasutus ning õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimisel on olulisel kohal looduslähedus (õuesõpe).

Lasteaias töötab uus direktor alates 01.11.2014.

2.1.1 Lasteaia põhimäärus

Sipa-Laukna Lasteaia põhimäärus on kehtestatud Märjamaa Vallavalitsuse 18.01.2011 määrusega nr 51. Põhimääruses kehtestatu oli kooskõlas „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ (edaspidi: KELS) § 9 lõikes 2 sätestatuga: kajastatud oli lasteaia nimetus, asukoht, struktuur, hoolekogu ja direktori pädevus, lasteasutuse liik, õppe- ja kasvatuskorralduse alused, laste ja vanemate õigused ja kohustused, õpetajate ja teiste töötajate õigused ja kohustused, põhimääruse muutmise kord.

Lähtudes KELS § 21 lõikest 4 peab direktor kord aastas esitama vallavalitsusele ja hoolekogule kirjaliku ülevaate lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevusest. Hoolekogule on 2014/2015.õppeaasta õppe- ja kasvatustegevuse ülevaade esitatud 17.09.2015 toimunud koosolekul (protokoll nr 6).

Järelevalve käigus ei leitud dokumentaalset kinnitust, et vallavalitsusele on kirjalik aruanne õppe- ja kasvatustegevusest esitatud.

2.1.2. Lasteaia arengukava

Lähtuvalt KELS § 9¹ lõikest 1 koostab lasteasutus järjepideva arengu tagamiseks koostöös hoolekogu ja pedagoogilise nõukoguga arengukava.

Lasteaia arengukava on koostatud koostöös hoolekogu ja pedagoogilise nõukoguga aastateks 2015-2017. Arengukava on läbi arutatud ja kooskõlastatud pedagoogilise nõukoguga 26.08.2015, hoolekoguga 17.09.2015 (protokoll nr 6). Arengukava on kinnitatud Märjamaa Vallavolikogu 20.10.2015 määrusega nr 43.

Arengukava koostamisel lähtuti Sipa-Laukna Lasteaia mõlema maja 2013/2014. õppeaasta analüüsist, põhimäärusest ja Märjamaa valla arengukavast.

Arengukavas on märgitud, et selle koostamisel on lähtutud sisehindamise tulemustest, mille põhjal on välja selgitatud lasteaia tugevad küljed ja parendamist vajavad valdkonnad.

KELS § 24² lõike 3 kohaselt koostab lasteasutus sisehindamise aruande, milles tuuakse välja lasteaia tugevused ja parenduskohad, vähemalt üks kord kolme õppeaasta jooksul.

Järelevalve käigus esitatud sisehindamise aruande perioodiks on 2010-2013. Sipa-Laukna Lasteaed tegutseb alates 01.09.2011, seega oleks pidanud aruande periood olema 2011-2014.

Dokumentide koostamisel on otstarbekas, et arengukava ja sisehindamise periood kattuksid.

Sipa-Laukna Lasteaia sisehindamise läbiviimise uus kord on kinnitatud direktori 05.09.2014 käskkirjaga nr 1-3/4.

Järgmine sisehindamise aruanne peab valmima 2017. aastal.

Uues arengukavas on esitatud lasteaia praeguse olukorra analüüs, missioon, visioon, põhiväärtused ja arendustegevused viies võtmevaldkonnas (õppe- ja kasvatusprotsess, eestvedamine ja juhtimine, personali juhtimine, koostöö huvigruppidega, ressursside juhtimine) kolme aasta kaupa ning arengukava uuendamise kord. Arengukavas on lasteaia missiooniks luua lastele turvaline keskkond, kus arvestatakse laste individuaalsusega ja toetatakse igakülgset arengut.

Olukorra kokkuvõttes tuuakse välja, et mõlemal majal on ebaturvaline mänguala, puudub piire. Sipa ja Laukna mänguväljakute uuendamine ja piirde paigaldamine on planeeritud aastaks 2016.

Direktoril on vajalik vormistada ja kinnitada sisehindamise aruanne (2014-2017), kooskõlastada see lasteaia hoolekoguga ning lasteasutuse pidajaga.

Sipa-Laukna Lasteaia koduleht vajab uuendamist, kodulehel on arengukava aastateks 2012-2014.

2.1.3. Lasteaia personal. Pedagoogide kvalifikatsioon

Lasteasutuse personali miinimumkoosseisu nõue on sätestatud haridus- ja teadusministri 11.09.2015 määrusega nr 42 „Koolieelse lasteasutuse personali miinimumkoosseis“, millest lähtuvalt määrab lasteasutuse personali koosseisu lasteasutuse direktor. Lasteaia töötajate koosseis on kinnitatud direktori 06.03.2015 käskkirjaga nr 1-3/7.

Järelevalve läbiviimise ajal kinnitati Märjamaa valla koolieelsete lasteasutuse koosseisud 2016. aastaks vallavanema 03.12.2015 määrusega nr 13. Määrus on kehtestatud Märjamaa valla põhimääruse § 63 lõike 2 alusel.

Sipa-Laukna Lasteaias töötab neli täiskohaga rühmaõpetajat, muusikaõpetaja (0,25) ja liikumisõpetaja (0,25) ning kaks täiskohaga õpetaja abi. EHISes oli muusikaõpetaja koormuseks 0,125 ja liikumisõpetaja oli sisse kandmata. Seega on lasteaia direktor jätnud täitmata andmete esitamise korra.

Järelevalve läbiviimisel kontrolliti pedagoogide kvalifikatsiooni vastavust haridusministri 26.08.2002 määruse nr 65 „Koolieelse lasteasutuse pedagoogide kvalifikatsiooninõuded“ §-s 18 kehtestatud nõuetele ja EHISesse kantud andmeid.

Pedagoogide kvalifikatsioon vastab haridusministri 26.08.2002 määruse nr 65 „Koolieelse lasteasutuse pedagoogide kvalifikatsiooninõuded“ §-s 18 kehtestatud nõuetele.

EHISe andmetel on 2015. aastal käinud ainult üks õpetaja täienduskoolitustel. Selgus, et 2015. aasta koolitused ei ole EHISesse kantud. Järelevalve toimumise ajal kanti koolitused EHISesse. Kõik õpetajad käisid koolitusel, kus tutvustati projekti „Kiusamisest vaba lasteaed“ metoodikat.

Sipa-Laukna Lasteaia direktor töötab lasteaias alates 01.11.2014. Ta on lõpetanud 1993. aastal Tallinna Ülikooli. Lähtuvalt haridusministri 26.08.2002 määruse nr 65 „Koolieelse lasteasutuse pedagoogide kvalifikatsiooninõuded“ §-st 3 puuduvad direktoril juhtimiskompetentsid. Praegu õpib ta Tartu Ülikooli Haridusteaduste Instituudi täienduskoolituse õppekava alusel „Haridusasutuste juhtimise juriidilised, poliitilised ja majanduslikud alused“.

Järelevalve toimumise ajal korrastati andmed EHISes. Lisada EHISesse andmed liikumisõpetaja kohta.

2.1.4. Lasteaia töökorraldus

Sipa-Laukna Lasteaia töökorralduse reeglid on kinnitatud direktori 15.10.2014 käskkirjaga nr 1-3/6. Lasteaia lahtiolekuaeg on 7.30-18.00. Õpetajad töötavad pika päeva (7.30-18.00) ja järgmine päev on vaba. Kattuv tööaeg on õpetajatel kolmapäeviti, kui üks õpetaja töötab 7.30-15.30 ja teine õpetaja 10.00-18.00. Vesteldes direktori ja õpetajatega jõuti järeldusele, et õpetaja töö liitühmas on keerukas ja mahukas, seega praegune kattuv tööaeg ei ole piisav selleks, et planeerida ühiselt rühma õppe- ja kasvatustegevust, analüüsida ja hinnata selle tulemuslikkust ning laste arengut. Selleks, et õpetaja saaks enam tegelda lastega individuaalselt ning rühmaviisi (iga konkreetse rühma koosseisu ja eripära arvestades), on vaja üle vaadata õpetajate osaliselt kattuv tööaeg.

Õpetaja abide tööaeg on 8.00-17.00, sealhulgas tunniajaline lõunapaus. Õpetaja abide ülesanneteks on toetada ja abistada õpetajat õppetegevuste läbiviimisel ning arendava õpi- ja kasvukeskkonna loomisel, teha koristustöid rühma ruumides, abistada lapsi toitlustamisel ja riietumisel või hügieenitoimingutes jms. Õpetaja abi viibib ka õuetegevuste juures.

2.1.5. Pedagoogiline nõukogu

KELS § 22 lõike 6 kohaselt kuuluvad pedagoogid lasteasutuse pedagoogilisse nõukogusse, mille ülesanne on lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse analüüsimine ja hindamine ning direktorile, hoolekogule ning valla- või linnavalitsusele õppe- ja kasvatustegevuse parendamiseks ettepanekute tegemine.

Sipa-Laukna Lasteaia pedagoogilise nõukogu koosolekud olid plaanitud tegevuskavas ja nende toimumise kohta olid koostatud protokollid. Koosolekud toimusid vaheldumisi mõlemas lasteaia majas. Sipa-Laukna Lasteaia pedagoogilise nõukogu tegevus vastab seaduses sätestatudle.

26.08.2015 toimunud pedagoogilise nõukogu koosolekul (protokoll nr 5) tutvustas lasteaia direktor 2014/2015.õppeaasta kokkuvõtet ja kodukorra muudatusi. Võeti vastu otsus, et kodukord esitatakse hoolekogule kinnitamiseks.

Koosolekul kinnitati ka 2015/2016. õppeaasta I poolaasta üritused ja nende korraldamise eest vastutajad.

Pedagoogilise nõukogu protokollidel puuduvad koosoleku juhataja või/ja protokollija allkirjad.

Parendada lasteaia dokumendihaldust, vormistades koosolekute protokollid, käskkirjad ja muud dokumendid vastavalt Vabariigi Valitsuse 26.02.2001 määruses nr 80 „Asjaajamiskorra ühtsed alused“ kehtestatud nõuetele.

2.1.6. Koostöö hoolekoguga

KELS § 24 lõige 1 sätestab, et hoolekogu on alaliselt tegutsev organ, kelle ülesanne on jälgida, et õppe- ja kasvatustegevus vastaks laste arengule ja huvidele ning teha sellisuunalist koostööd lasteasutuse personaliga. KELS § 24 lõige 6 sätestab hoolekogu töövormiks koosoleku, mis toimub vähemalt üks kord kvartalis.

Sipa-Laukna lasteaia uue hoolekogu koosseis kinnitati 15.09.2015 toimunud koosolekul (protokoll nr 6). Hoolekogus on seitse liiget.

17.09.2015 toimunud koosolekul tutvustas direktor 2014/2015. õppeaasta kokkuvõtet, arengukava aastateks 2015-2017 ja uue õppeaasta tegevuskava. Otsustati võtta vastu Sipa-Laukna Lasteaia arengukava aastateks 2015-2017.

Eelmise hoolekogu koosseisu koosolekute protokollidest järeldus, et hoolekogu oli täitnud oma pädevuses olevaid ülesandeid, näiteks oli arutatud kodukorda viidavaid parandusi, lasteaia kollektiivpuhkusega seonduvat.

Hoolekogu abil on toimunud palju ühiseid ettevõtmisi koostöös vanematega, näiteks toimus õppeaasta lõpuekskursioon Haapsallu „Iloni imedemaale“.

Hoolekogu protokollidel puudusid koosoleku juhataja ja protokollija allkirjad.

2.2. Õppe- ja kasvatustegevuse korraldamine

2.2.1. Lasteaia õppekava

Haldusjärelevalve üldeesmärgiks 2015/2016. õppeaastal on välja selgitada, kuidas on igale lapsele loodud arenguks vajalik, eakohane, turvaline ja arendav õppe- ja kasvukeskkond.

Õppetöö korralduse alusdokumendiks on Sipa-Laukna Lasteaia õppekava, mis on kinnitatud lasteaia direktori 03.09.2012 käskkirjaga nr 1-3/1 ja põhineb koolieelse lasteasutuse riiklikul õppekaval. Lasteaia õppekava oli arutlusel pedagoogilises nõukogus 11.04.2011 (protokoll nr 3) ja hoolekogus 20.04.2011 (protokoll nr 3). KELS § 16 lõige 3 kehtestab, et lasteasutuse õppekava kinnitab direktor pedagoogilise nõukogu ettepanekul, kuulates ära hoolekogu arvamuse.

Õppekava punktis 9 on öeldud, et ettepanekud õppekava täiustamiseks arutatakse läbi pedagoogilise personaliga iga õppeaasta lõpul ja vajalikud täiendused ning parandused viiakse sisse uue õppeaasta alguseks.

20.05.2015 toimunud pedagoogilise nõukogu koosolekul (protokoll nr 4) oli arutlusel õppekavasse muudatuste sisseviimine. Otsustati liituda projektiga „Kiusamisest vaba lasteaed“.

Õppekava punkt 7.4. ütleb, et arenguvestlusi viiakse läbi üks kord aastas. Arenguvestluste läbiviimise kord on kinnitatud direktori 24.05.2012 käskkirjaga nr 1-3/13. Lasteaia 2015/2016. õppeaasta tegevuskavas on arenguvestluste ajana fikseeritud jaanuar kuni aprill. Rühma tasandil arenguvestluste läbiviimise ajad olid kooskõlastatud lastevanematega. Vestlusest direktoriga selgus, et arenguvestluste läbiviimise kord vajab muutmist, uuendamist vajab arenguvestluste ettevalmistusleht lapsevanemale. Arenguvestlustest on osa võtnud enamik vanemaist, arenguvestluste tulemused on dokumenteeritud „Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava“ § 24 lõike 7 kohaselt „Isikuandmete kaitse seaduses“ sätestatud tingimustel.

Lasteaia õppekavas on esitatud mitte-eesti kõnekeelega laste eesti keele õppe eesmärgid ja põhimõtted, kuid rühmade nädalakavades mitte-eesti kodukeelega laste eesti keele õpetamine ei kajastu.

KELS § 16 lg 5 kehtestab, et lasteasutuse õppekava läbinule annab lasteasutus välja koolivalmiduskaardi, milles on kirjeldatud lapse arengu tulemused. Lastaias on koolivalmiduskaart koostatud ja lisatud õppekava lisana. Koolivalmiduskaardil kirjeldatakse lapse arengutulemusi üldoskustes (enesekohased, sotsiaalsed, tunnetus- ja õpioskused ning mänguuskused), lapse arengutulemusi õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades (mina ja keskkond, keel ja kõne, matemaatika, kunst, liikumine, muusika), kirjeldatakse lasteaias rakendatud tugiteenuseid ja tehakse kokkuvõtte lapse koolivalmidusest.

Järelevalve käigus selgus, et lähtudes Vabariigi Valitsuse 29.05.2008 määrusest nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava“ § 2 lõikest 4 ei vasta Sipa-Laukna Lasteaia õppekava kõikidele määruses kehtestatud nõuetele.

Lasteaia õppekavas ei ole esitatud lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtteid, sh korraldust ning erivajadustega lapse toetamise põhimõtteid, sh korraldust.

Järelevalve läbiviijate vestlustest direktori ja õpetajatega selgus, et ühtset kokkulepet laste arengu vaatlemise ja hindamise meetodite kasutamise suhtes neil ei ole, mõlema rühma õpetajad viivad laste arengu vaatlemist ja hindamist läbi oma valikute ja otsustuste kohaselt. Laste arengu analüüsimine, hindamine ja toetamine vastavalt riiklikule õppekavale on dokumenteerimata.

Järelevalve teostamisel kohapeal kogutud andmete alusel saab järeldada, et laste arengu analüüsimine ja hindamine ei ole pidev protsess.

2.2.2 Lasteaia tegevuskava

Haridus- ja teadusministri 31.08.2011 määruse nr 44 „Koolieelsete lasteasutuste õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja täitmise kord“ §-i 2 kohaselt on tegevuskava lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse kohustuslikuks dokumendiks. Nimetatud määruse § 4 lõike 1 kohaselt on tegevuskava dokument, milles määratletakse lasteasutuse ühe õppeaasta tegevuskava, lähtudes lasteasutuse arengukavast ja õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise õppeaasta sisehindamise tulemustest; lõige 2 kehtestab, et tegevuskavas määratletakse lasteasutuse arengukava valdkondadest tulenevalt eesmärgid, tegevused, vastutajad ja tähtajad; lõike 3 kohaselt kinnitab lasteasutuse tegevuskava lasteasutuse direktor enne õppeaasta algust ja lasteasutuse tegevuskava täitmise kindlustab lasteasutuse direktor.

Direktor on Sipa-Laukna Lasteaia 2015/2016. õppeaasta tegevuskava kinnitanud 02.09.2015 käskkirjaga nr 1-3/2.

Lasteaia 2015/2016. õppeaasta tegevuskava on läbi arutatud pedagoogilises nõukogus 26.08.2014 (protokoll nr 5).

2015/2016. õppeaasta üldeesmärk on: „Sõber karu kaasamine õppe- ja kasvatustegevusse“. Üldeesmärk on seotud „Kiusamisest vaba lasteaed“ metoodika rakendamisega 2015/2016. õppeaastal.

Tegevuskava koostamisel on lähtutud lasteasutuse õppekavast, õppeaasta üldeesmärgist ja eelmise õppeaasta analüüsi tulemustest, kuid arengukava valdkondadest tulenevaid eesmärke ja vastutajaid õppeaasta tegevuskavas ei leidu.

Õpetajate täienduskoolitus on 2015/2016. õppeaasta tegevuskavas planeeritud üldsõnaliselt. Kirjas on, et õpetajad ja õpetajate abid osalevad aktiivselt tasuta koolitustel. Jääb arusaamatuks, kuidas koolitusi valitakse, ei selgu, missugused koolitused on 2015/2016. õppeaastaks planeeritud. Puudub lasteaia direktori hinnang töötajate täienduskoolituste tulemuslikkusele. Puudub analüüs, kuidas täienduskoolitustel saadud teadmisi on rakendatud oma igapäevatoos.

Järelevalve käigus jõuti koos direktoriga järeldusele, et tuleb välja töötada õpetajate iseseisva enesetäiendamise kord, ühtne vorm koolituste tulemuslikkuse hindamiseks ning motiveerida õpetajaid seda täitma. Leiti, et õpetajad vajavad koolitusi erivajadustega laste märkamiseks, nende arengu toetamiseks ja õppetegevuse diferentseerimiseks.

2.2.3. Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine

Rühmade õpetajad koostavad oma rühma aasta tegevuskava, mille kinnitab direktor õppeaasta alguses. Rühmade tegevuskavad olid kinnitatud 16.09.2015 direktori käskkirjaga nr 1-3/4.

Järelevalve teostamisel selgus, et rühma aasta tegevuskavas on välja toodud üldoskused, nädalateemad kuude kaupa, liiklus, mäng, tervise edendamine, õppekäigud, koostöö lastevanematega.

Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus tugines mõlema maja rühma päevaplaanile, mis määrab päeva rütmi, kus vahelduvad õpetajate suunatud õppekavapõhised õppekasvatustegevused, mäng, vabategevused ja igapäevatoimingud.

Õpetajad on koostanud õppeaasta ja kuude tööplaanid, kus on fikseeritud õppe- ja kasvatustöö üldeesmärgid, teemad, sisu, meetodite kirjeldus.

Haridus- ja teadusministri 31.08.2011 määruse nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“ § 5 lõike 3 kohaselt on rühma õppe- ja kasvatustegevuse päevikutesse tehtud sissekanded, kajastatud on nädalateemad, märgitud on läbiviidud tegevused erinevate vanusegruppide (alarühmade) lõikes.

2.2.4. Erivajadustega laste toetamine

Vabariigi Valitsuse 29.05.2008 määruse nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava“ § 2 lõige 4 punkti 5 kohaselt esitatakse erivajadusega lapse arengu toetamise põhimõtted, sealhulgas korraldus, lasteasutuse õppekavas. Sipa-Laukna Lasteaia õppekava punktis 4 on kirjas, et erivajadusega lapse, sealhulgas andeka lapse arengu toetamine on meeskonnatöö, mille toimimise eest vastutab lasteaia direktor.

Õppekava ei anna ülevaadet sellest, missuguseid lapsi käsitletakse erivajadustega lastena. Õppekavas on öeldud, et kuna lasteasutusel puuduvad tugisüsteemid erivajadustega laste toetamiseks, siis tehakse koostööd perearsti ja valla sotsiaalosakonnaga.

EHISes esitatud andmetel oli järelevalve teostamise ajal lasteaias kokku kaks erivajadusega last. Mõlemad lapsed vajavad logopeedilist abi, üks neist lisaks ka eripedagoogilist abi. 2015/2016. õppeaastal on lasteaias üks laps, kelle koolikohustuse täitmise oli nõustamiskomisjon edasi lükanud. Lasteaed ei ole koostanud individuaalset arenduskava. Lasteaia õppekava ei kajasta täpsemalt koolikohustuse täitmise algust edasilükatud lapse arengu toetamise põhimõtteid ja töökorraldust. Määramata on, millised ülesanded ja tegevused lisanduvad rühma õpetajatel nende laste arengu toetamiseks.

Õpetajad on osalenud lapse arengu toetamise teemalistel sisekoolitustel. Kaks Laukna rühma õpetajat on 2013. aastal läbinud SA Innove 6-tunnise koolituse teemal „Hariduslike erivajadustega laps lasteaias“. Üks Sipa rühma õpetaja ja direktor on 2015. aastal läbinud Tartu Ülikooli 8-tunnise koolituse teemal „Koolieelse eripedagoogika üldpõhimõtted“. Erivajadustega lastena saab käsitada ka mitte-eesti koduse keelega lapsi. Lasteaia EHISel esitatud andmetel oli lasteaias 3 eesti keelest erineva koduse keelega last, kes vajavad täiendavat tuge eesti keele õppimisel. „Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava“ § 9 lg 1 kehtestab, et lapsele, kelle kodune keel ei ole eesti keel, tagatakse eesti keele õpe. Lasteaia õppekavas oli küll kirjas, et vajadusel rakendatakse eesti keele tugiõpet, kuid rühmade nädalakavades mitte-eesti kodukeelega laste eesti keele õpetamine ei kajastunud. EHISel andmetel ei ole ükski õpetaja osalenud muukeelsete (sh vene koduse keelega) laste õpetamise koolitustel.

2.2.5. Lasteaia õppe- ja kasvukeskkond

Sotsiaalministri 24.09.2010 määruse nr 61 „Tervisekaitseõuded koolieelse lasteasutuse tervise edendamisele ja päevakavale“ § 8 kehtestatu järgi loob lasteasutuse personal lasteasutuses füüsilise ja psüühilise keskkonna, mis on ohutu, turvaline ja pakub lastele erinevaid mängu-, õpi- ja loovtegevuse ning kehalise aktiivsuse edendamise võimalusi. Sipa-Laukna Lasteaia mõlemas majas olid ruumilised tingimused lastega tegelemiseks head. Ruumikeskkonda kujundades ja õppevara muretsedes on õpetajad arvestanud sellega, et tegemist on liitühemadega, kus erialistel lastel on erinevad vajadused. Kujundatud on tegevusnurki, kus on õppevahendeid ja mänguasju igas eas lastele. Õppevahendite puhul kasutatakse kindlat paigutusviisi, mis võimaldab lastel oma valikute tegemisel vahendeid kiiremini leida, seda eelkõige nooremate laste puhul. Lasteaed on liitunud projektiga „Kiusamisest vaba lasteaid“. Sellest järeldub, et laste turvaline kasvukeskkond on lasteaia tegevuses väärtustatud.

2.2.6. Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimine

Järelevalve käigus vaadeldi õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimist nii Sipa kui Laukna rühmas. Järelevalve perioodil oli Laukna rühmas nädalaplani kohaselt teemaks „Eesti talurahvas. Kadripäeva tähistamine“ ja Sipa rühmas teemaks „Punane, sinine, kollane - värvid meie olemine“. Mõlemas majas toimusid ka hommikuringid, mille abil häälestuti päeva teemasse. Õppe-kasvatustegevust vaadeldes oli põhieesmärgiks jälgida, kuidas erialiste laste kooslusega liitühemad korraldatakse õppe- ja kasvatustegevust nii, et arvestatakse iga lapse vanust, tema eelnevaid oskusi ja õppekava nõudeid. Õppe- ja kasvatustegevus oli läbi viidud kahel viisil, ühe tegevusena kogu rühmale ning tegevusena alarühmades, kuhu valiti lapsed lähtuvalt nende vanusest. Alarühmadesse jaotatuna viis õppetegevused läbi rühma õpetaja ja õpetaja abi tegeles samal ajal väiksemate laste vaba tegevuse organiseerimisega. Alarühma tegevuste läbiviimiseks oli kasutada mitu rühmaruumi, liikumis- ja muusikategevuseks saaliruum. Selle tulemusena ühe rühma tegevused ei häirinud teist ning lapsed said keskenduda oma tegevusele. Lapsi õpetati vaatlema, märkama, meelde jätma. Tegevused olid läbi mõeldud ja omavahel lõimitud. Töökorraldus oli Sipa rühmas ladus ja laste erinevat vanust arvestav. Tegevuste organiseerimisel rühmas oli oluline õpetaja kindel, lastele tuttav ja turvaline tööstiil. Laukna rühmas tegelesid lastega aktiivsete õppetegevuste ajal rühmaõpetaja ja õpetaja abi. Käeliste tegevuste juhtnõuade andmisel loeti tööülesanded korruga ette ja selline tööülesande andmine tekitas olukorra, kus lapsed esitasid korduvalt täpsustavaid küsimusi. Tegevuste lõpuks olid mõlema maja lastel valminud värvikirevad joonistused ja klepimistööd, mida hiljem näitusena eksponeeriti.

Liikumise ja muusika lõimitud tegevus toimus Laukna rühmas ühise tegevusena kõikidele lastele: mängulises vormis õpiti erinevaid väikepille tundma, värve eristama, plaadilt muusikat kuulama ja ise kaasa laulma.

Laukna rühmas oli püsimatuid ja keerulise käitumisega lapsi. Nii õpetaja kui ka lapsed rääkisid liiga palju häälega. Järelevalve käigus vaadeldud päeval oli ka juhendamata vaba mängu (nt mäng piirdus tulnukate sihitu liigutamise, joosti üksteisele otsa ja karjuti „surnud“). Vaatluse käigus jõuti koos direktoriga järeldusele, et korraharjumuste kujundamisega on vaja järjekindlalt tegeleda.

Järelevalve käigus oli raske hinnata, kuivõrd arvestatakse tegevuste planeerimisel kõigi laste tegeliku arengutasemega.

Õppe- ja kasvatustegevuse kohta on rühmapäevikusse tehtud sissekanded, kajastatud on nädalateemad, märgitud on läbiviidud tegevused erinevate vanusegruppide (alarühmade) lõikes.

2.2.7. Rahuloluküsitluste kokkuvõte

Järelevalve käigus viidi lasteaia läbi rahuloluküsitlus lastevanemate, õpetajate ja personali hulgas. Küsitluslehed anti kõikidele peredele, õpetajatele, lasteaia töötajatele.

Mõlema rühma lastevanemad leidsid, et suhted rühmades on üldiselt head, õpetajad on sõbralikud, alati leitakse aega vestlemiseks. Laukna rühmas on lapsevanemad olnud rahulolematud ühe õpetajaga.

Kõige olulisemaks infoallikaks peeti rühmaõpetajat. Lastevanemad olid nõus, et lasteaia arvestatakse laste erivajadustega, kuid vajalikuks peeti eripedagoogi, logopeedi olemasolu. Laukna rühma lastevanemad soovisid, et õppe- ja kasvatustegevustes arvestataks rohkem lapse individuaalsusega, kasutataks rohkem lapse arendamiseks kaasaegseid õppemeetodeid. Mõlema rühma lastevanemad leidsid, et rohkem võiks olla õppevahendeid erivajadustega laste õpetamiseks, sh ka andekamate laste jaoks.

Lastevanemad ootasid sisutihedamat tagasisidet lapse päevaste tegemiste kohta, sooviti, et kõik lapsed tunneksid end kaasatuna ja vajalikuna ning õpetajad peaksid vaba mängu juhendama.

Rahul oldi rühmaruumidega, samas leiti, et ruumid vajavad remonti. Leiti, et õueatraksioone on mõlemas rühmas vähe ja olemasolevad ei ole piisavalt turvalised.

Mõlema rühma personal leidis, et direktor on igati toetav, töötajatel on võimalus kaasa rääkida oluliste otsuste tegemisel.

Kuna direktor on suurema osa ajast Sipa rühmas, siis Laukna rühma personal soovis, et direktor oleks kindlatel päevadel erinevates majades. Töötajate arvamus oli, et kahe õppepaiga juhtimine on keeruline, samuti on raske kahe maja töötajatel omavahel suhelda ja ühiseid üritusi korralda. Mõlema maja personali parema koostöö tagamiseks sooviti meeskonna koolitusi.

Õpetajaid ja teisi lasteaia töötajaid motiveerivad vahetu tagasiside lastelt, koostöö lastevanematega, lasteaia positiivne õhkkond ja töö.

Töötingimustega oldi üldiselt rahul.

III KOKKUVÕTE

3.1. Sipa-Laukna Lasteaia tegevus oli kooskõlas põhimääruses kehtestatudga.

3.2. Lasteaia arengukava on koostatud koostöös hoolekogu ja pedagoogilise nõukoguga aastateks 2015-2017. Arengukava on läbi arutatud ja kooskõlastatud pedagoogilise nõukoguga 26.08.2015, hoolekoguga 17.09.2015 (protokoll nr 6). Arengukava on kinnitatud Märjamaa Vallavolikogu 20.10.2015 määrusega nr 43.

Arengukava koostamisel lähtuti Sipa-Laukna Lasteaia mõlema maja 2013/2014. õppeaasta kokkuvõttest, põhimäärusest ja Märjamaa valla arengukavast ning personali ühistest arusaamadest ja huvidest.

3.3. Sipa-Laukna Lasteaia sisehindamise läbiviimise kord on kinnitatud direktori 05.09.2014 käskkirjaga nr 1-3/4, kuid sisehindamise aruanne on õigel ajal koostamata jäänud.

3.4. Laste üldarv on 30. Sipa rühmas on 16 last ja Laukna rühmas 14 last. Lasteaias töötavad kaks rühmaõpetajat (4,0), muusikaõpetaja (0,25), muusikaõpetaja (0,25) õpetaja abi (2,0) ja direktor (1,0).

Pedagoogid vastavad kvalifikatsiooninõuetele. Direktor on asunud õppima Tartu Ülikooli Haridusteaduste Instituuti „Haridusametuste juhtimise juriidilisi, poliitilisi ja majanduslikke aluseid“.

3.5. Sipa-Laukna Lasteaia töökorralduse reeglid on kinnitatud direktori 15.10.2014 käskkirjaga nr 1-3/6. Lasteaia lahtiolekuaeg on 7.30-18.00. Õpetajad töötavad pika päeva (7.30-18.00) ja järgmine päev on vaba. Kattuv tööaeg on õpetajatel kolmapäeviti, kui üks õpetaja töötab 7.30-15.30 ja teine õpetaja 10.00-18.00.

3.6. Õppetöö korralduse alusdokumendiks on Sipa-Laukna Lasteaia õppekava, mis on kinnitatud lasteaia direktori 03.09.2012 käskkirjaga nr 1-3/1 ja põhineb koolieelse lasteasutuse riiklikul õppekaval. Lasteaia õppekava oli arutlusel pedagoogilises nõukogus 11.04.2011 (protokoll nr 3) ja hoolekogus 20.04.2011 (protokoll nr 3).

3.7. Järelevalve käigus selgus, et lähtudes Vabariigi Valitsuse 29.05.2008 määrusest nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava“ § 2 lõikest 4 ei vasta Sipa-Laukna Lasteaia õppekava kõikidele määruses kehtestatud nõuetele.

Lasteaia õppekavas ei ole esitatud lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtteid, sh korraldust ning erivajadustega lapse toetamise põhimõtteid, sh korraldust.

Järelevalve läbiviijate vestlustest direktori ja õpetajatega selgus, et ühtset kokkulepet laste arengu vaatlemise ja hindamise meetodite kasutamise suhtes neil ei ole, mõlema rühma õpetajad viivad laste arengu vaatlemist ja hindamist läbi oma valikute ja otsustuste kohaselt.

Erivajadustega lastena saab käsitada ka mitte-eesti koduse keelega lapsi. Lasteaia EHISes esitatud andmetel oli lasteaias kolm eesti keelest erineva koduse keelega last, kes vajavad täiendavat tuge eesti keele õppimisel. Lasteaia õppekavas oli küll kirjas, et vajadusel rakendatakse eesti keele tugiõpet, kuid rühmade nädalakavades mitte-eesti kodukeelega laste eesti keele õpetamine ei kajastunud.

3.8. Lasteaias puuduvad tugispetsialistid. Arengulise erivajadusega lapsena on määratletud ja kajastub EHISes kaks last. 2015/2016. õppeaastal on lasteaias üks laps, kelle koolikohustuse täitmise oli NK edasi lükanud. Lasteaed ei ole koostanud individuaalse arenduse kava. Lasteaia õppekava ei kajasta täpsemalt koolikohustuse täitmise algust edasilükatud lapse arengu toetamise põhimõtteid ja töökorraldust. Määramata on, millised ülesanded ja tegevused lisanduvad rühma õpetajatel nende laste arengu toetamiseks. Kohapeal logopeedi/eripedagoogi ei tööta, valla tugispetsialisti otsingud on luhtunud. Koostööd on tehtud Raplamaa Rajaleidja Keskusega. Vallas on võetud vastu otsus, et lapsevanemale, kelle laps vajab logopeedilist abi, kaetakse vastava spetsialisti leidmisel tekkivad kulud.

3.9. Külalastatud õppe- kasvatustegevused olid õpetajatel ette valmistatud, õppevaldkondade tegevused lõimitud, tegevused toimusid nii ühistegevusena kui ka laste vanust arvestades tegevustena alarühmades. Järelevalve käigus oli raske hinnata, kuid võrd arvestatakse tegevuste planeerimisel kõigi laste tegeliku arengutasemega. Laukna rühmas oli püsimatuid ja keerulise käitumisega lapsi. Nii õpetaja kui ka lapsed rääkisid liiga valju häälega. Järelevalve käigus vaadeldud päevadel oli ka juhendamata vaba mängu (nt mäng piirdus tulnukate sihitud liigutamise, joosti üksteisele otsa ja karjuti „surnud“). Vaatluse käigus jõuti koos direktoriga järeldusele, et korraharjumuste kujundamisega on vaja järjekindlalt tegeleda.

3.10. Lasteaia vaimne ja füüsiline keskkond on turvaline, laste erinevat vanust arvestav, positiivse mikrokliimaga ja võimaldab toetada iga lapse loomupärast arengut. Esimest aastat osaletakse kiusamisvaba lasteaia projektis. Sipa-Laukna Lasteaia arengukava olukorra

kokkuvõttes tuuakse välja, et mõlemal majal on eaturvaline mänguala, puudub piire. Sipa ja Laukna mänguväljakute uuendamine ja piirde paigaldamine on planeeritud aastaks 2016.

3.11. Sipa-Laukna Lasteaia personal leidis, et direktor on igati toetav, töötajatel on võimalus kaasa rääkida oluliste otsuste tegemisel. Kuna direktor on suurema osa ajast Sipa Lasteaias, siis Laukna Lasteaia personal soovis, et direktor oleks kindlatel päevadel erinevates majades. Töötajad tõdesid, et kahe õppepaiga juhtimine on keeruline, raske on kahe maja töötajatel omavahel suhelda ja ühiseid üritusi korralda. Mõlema maja personali parema koostöö tagamiseks sooviti meeskonna koolitusi.

IV ETTEPANEKUD LASTEAIA DIREKTORILE

4.1. Järjepidevalt analüüsida õppeaasta tegevuskava täitmist õppeaasta lõpus, et nende materjalide põhjal vormistada sisehindamise aruanne.

4.2. Koostada lapsele, kellel on koolikohustuse täitmine edasi lükatud, individuaalne arenduskava.

4.3. Analüüsida pedagoogide täienduskoolituse vajadust, tulemuslikkust ja kasutegurit pedagoogilises nõukogus.

4.4. Töötada välja õpetajate iseseisva enesetäiendamise kord, ühtne vorm koolituste tulemuslikkuse hindamiseks ning motiveerida õpetajaid seda täitma.

4.5. Lasteasutuse direktoril koostöös pidajaga analüüsida ning leppida kokku edasine tegevuskava võimalike hariduslike erivajadustega laste õppe- ja kasvatustegevuse korraldamiseks, võimaluse piires teenuse tagamine kohapeal.

4.6. Uuendada Sipa-Laukna Lasteaia kodulehte, lisada arengukava aastateks 2015/2017.

4.7. Vaadata üle õpetajate osaliselt kattuv tööaeg, et õpetajad saaksid enam tegelda lastega individuaalselt iga konkreetse rühma koosseisu ja eripära arvestades.

V ETTEKIRJUTUSED LASTEAIA DIREKTORILE

5.1. Lähtudes „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ §-st 24², viia Sipa-Laukna Lasteaias pideva protsessina läbi sisehindamist.

Tähtaeg: 29.08.2016

5.2. Lähtudes haridus- ja teadusministri 31.08.2011 määruse nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“ §-st 4 lisada lasteaia tegevuskavas lasteasutuse arengukava valdkondadest tulenevalt eesmärgid, tegevused, vastutajad ja tähtajad.

Tähtaeg: 01.03.2016

5.3. Lähtudes Vabariigi Valitsuse 29.05.2008 määruse nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava“ § 2 lõike 4 punktist 4 lisada Sipa-Laukna Lasteaia õppekavasse lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted, sealhulgas korraldus.

Tähtaeg: 01.04.2016

5.4. Dokumenteerida lapse arengu hindamise tulemused, lähtudes Vabariigi Valitsuse 29.05.2008 määruse nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava“ § 24 lõikes 7 kehtestatust.

Tähtaeg: 01.04.2016

5.5. Lähtudes Vabariigi Valitsuse 29.05.2008 määruse nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava“ § 9 lõikest 1 lisada Sipa-Laukna Lasteaia õppekavasse laste, kelle kodune keel ei ole eesti keel, õppetöö korraldus.

Tähtaeg: 01.04.2016

5.6. Lähtudes Vabariigi Valitsuse 29.05.2008 määruse nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava“ § 2 lõike 4 punktist 5 lisada Sipa-Laukna Lasteaia õppekavasse erivajadustega lapse arengu toetamise põhimõtted, sealhulgas korraldus. Lasteaia tegevuskavas konkretiseerida erivajadustega laste õpetamise põhimõtted.

Tähtaeg: 01.03.2016

5.7. Parendada lasteaia dokumendihaldust, vormistades koosolekute protokollid, käskkirjad ja muud dokumendid vastavalt Vabariigi Valitsuse 26.02.2001 määruses nr 80 „Asjaajamiskorra ühtsed alused“ kehtestatud nõuetele.

Tähtaeg: 01.03.2016

5.8. Tagada EHISesse kantavate andmete vastavus dokumentidele ning tegelikule olukorrale vastavalt Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 määruse nr 265 „Eesti Hariduse Infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“.

Tähtaeg: 01.02.2016

5.9. Lähtudes „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 21 lõikest 4 esitada kord aastas vallavalitsusele ja hoolekogule kirjalik ülevaade lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevusest.

Tähtaeg: 30.06.2016

VI ETTEKIRJUTUSED LASTEAIA PIDAJALE

6.1. Ettekirjutusi ei ole.

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiiu Raav
Rapla Maavalitsuse
Haridus- ja sotsiaalosakonna juhataja

Elve Kukk
Rapla Maavalitsuse
Haridusasutuste peainspektor